ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ ว ๓๐๔๕

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และนายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๑.๒/ว ๒๒๐
ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์ภัยแล้งขึ้นในหลายพื้นที่ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยแล้ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ทั้งการเตรียมการก่อนเกิดภัย การดำเนินการขณะเกิดภัย และการดำเนินการหลังเกิดภัย รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วย

จังหวัดพิจารณาเห็นว่า จากสภาวะโลกร้อนส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ขณะนี้แหล่งน้ำในธรรมชาติหลายแห่งของประเทศไทยลดลงจากระดับปกติอย่างมาก และคาดว่าพื้นที่จังหวัดปัตตานีอาจเกิดสถานการณ์ดังกล่าวได้เช่นกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยแล้ง จึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการตามแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โดยในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยแล้ง ให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน สถานะทางการเงินการคลัง ระเบียบกฎหมายและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.
(สมโภชน์ สุวรรณรัตน์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐-๗๓๓๔-๙๕๑๙ ต่อ ๑๐๒-๑๐๔
โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๖๕๘๑

Print

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๑.๒/ ว๒๒๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม.๑๐๓๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

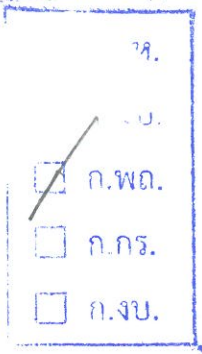

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓

๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

ด้วยปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์ภัยแล้ง ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยแล้ง จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. การเตรียมการก่อนเกิดภัย

๑.๑ สำรวจและจัดทำบัญชีข้อมูลทั่วไป ข้อมูลสภาพพื้นที่เสี่ยงภัย ข้อมูลแหล่งภาชนะเก็บกักน้ำ และข้อมูลเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น รถยนต์บรรทุกน้ำ รถยนต์ดับเพลิง เครื่องมือดับเพลิง เครื่องสูบน้ำ ทั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการและเอกชนในพื้นที่เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลสำหรับใช้ประโยชน์ในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนต่อไป

๑.๒ จัดหา ซ่อมแซมหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ ภาชนะเก็บน้ำ ฝายต้นน้ำลำธาร (CHECK DAM) เพื่อกักเก็บน้ำในฤดูแล้ง และสำหรับการป้องกันและระงับอัคคีภัย ตลอดจนการจัดหารถยนต์บรรทุกน้ำ รถดับเพลิง เครื่องดับเพลิงแบบหาบหาม และอุปกรณ์กู้ชีพกู้ภัยให้กับศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ทีมกู้ภัย (One Tam One Search and Rescue Team : OTOS) ใช้ปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งการขจัดสิ่งกีดขวางการระบายน้ำ เช่น การขุดลอกท่อระบายน้ำ การกำจัดวัชพืชและผักตบชวาในแม่น้ำลำคลองหรือแหล่งน้ำ และจัดหาพื้นที่รองรับน้ำ (แก้มลิง) เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง

๑.๓ พิจารณาตั้งงบประมาณรายจ่าย งบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น และให้นำเงินสำรองจ่ายดังกล่าวไปใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบสาธารณภัย เป็นลำดับแรก

/๑.๔ ประสาน...

๑.๔ ประสานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยหรือไฟป่า และแผนการแจกจ่ายน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยให้บูรณาการเครื่องมือเครื่องใช้ บุคลากร และวิธีการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีการซักซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยหรือไฟป่าที่ได้จัดทำไว้แล้วตามความจำเป็นและสมควร เพื่อให้เกิดทักษะและความคล่องตัวในการปฏิบัติ และมอบหมายให้ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงที โดยการให้มีอาสาสมัครเตือนภัยประจำชุมชน “มิสเตอร์เตือนภัย” เพื่อติดตามสอดส่องสิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย แล้วจัดหาเครื่องหมายอาณัติสัญญาณแจ้งเตือนภัย รวมทั้งอุปกรณ์ดับเพลิงให้พร้อมและเพียงพอแก่การระงับเหตุ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ฝึกอบรมจัดตั้งทีมกู้ภัยเป็นหน่วยเผชิญเหตุเบื้องต้นขอให้เร่งรัดดำเนินการตามนโยบายและขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีทีมกู้ภัยเป็นหน่วยเผชิญเหตุเบื้องต้น อยู่ในการกำกับดูแลของศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สำหรับการแจกจ่ายน้ำ ขอให้สั่งใช้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนรับผิดชอบประจำจุดแจกจ่ายน้ำกลางประจำหมู่บ้านด้วย

๑.๕ ติดตามสภาพอากาศ น้ำฝน ระดับน้ำในแม่น้ำ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ หรือระดับน้ำทะเลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากมีแนวโน้มว่าจะประสบภัย ให้จัดตั้งศูนย์เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันที่อาจจะเกิดขึ้นตามความจำเป็นและเหมาะสม และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยได้เตรียมรับสถานการณ์และแผนการดำเนินการของส่วนราชการต่างๆ เช่น แผนการจัดการน้ำ แผนการเพาะปลูกพืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งรับทราบแนวทางปฏิบัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๖ รณรงค์ให้ประชาชนสำรองน้ำไว้ใช้ให้เพียงพอตลอดช่วงฤดูแล้ง การใช้น้ำอย่างประหยัดดำเนินการตามแผนเพาะปลูก การป้องกันและระมัดระวังมิให้เกิดอัคคีภัยและไฟป่า การไม่เผาป่าตอซังข้าว ข้าวโพด หรือใบอ้อย การป้องกันและดูแลสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ เพื่อมิให้เป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจและทางเดินอาหาร รวมทั้งการป้องกันและระมัดระวังการโจรกรรมทรัพย์สินในช่วงฤดูแล้ง

๑.๗ ร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันความขัดแย้งระหว่างประชาชน

๑.๘ จัดทำแนวป้องกันไฟป่าและจัดบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันไฟป่าตามที่เห็นสมควร

๑.๙ เร่งรัดการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน รวมตลอดถึงการซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้

<u>๒. การดำเนินการขณะเกิดภัย</u>

๒.๑ ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ประสานสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เพื่อประสานการดำเนินงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ตัวเอง และสนับสนุนตามที่จังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร้องขอ

/๒.๒ ให้องค์กร...

๒.๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินงบประมาณที่ได้เตรียมไว้ไปใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนเป็นลำดับแรก หากไม่เพียงพอ ก็อาจจะโอนเงินงบประมาณเหลือจ่าย หรือเงินงบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่นที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายหรือมีความจำเป็นน้อยกว่าไปตั้งจ่ายเพิ่มเติมได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ และหากเงินงบประมาณในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยดังกล่าวยังไม่เพียงพออีก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจขออนุมัติผู้บริหารท้องถิ่นจ่ายขาดเงินสะสมไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๒.๓ การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัย ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓

๒.๔ การจัดหาน้ำสะอาด เพื่อช่วยเหลือประชาชนในการอุปโภคบริโภค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดหาน้ำสะอาด ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ หรือครุภัณฑ์ สำหรับผลิตน้ำสะอาด เพื่อบริการประชาชนโดยไม่คิดมูลค่า และหากหน่วยงานราชการ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคประชาชน นำน้ำสะอาดหรือเครื่องอุปโภคบริโภคไปแจกจ่ายให้แก่ประชาชน ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ในการดำเนินงาน

๒.๕ ระดมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ทั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่เดิมและได้รับมอบจากส่วนราชการอื่นๆ หรือภาคเอกชนในพื้นที่ หรือขอยืมจากภาคเอกชนมาใช้ในการให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติราชการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ จัดให้ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนให้มีงานทำในพื้นที่ เพื่อป้องกันการละทิ้งถิ่นฐานไปหางานทำในเมืองใหญ่ เช่น การจ้างแรงงานราษฎรในการดำเนินการตามโครงการในเขตพื้นที่ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณไว้ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ในช่วงฤดูแล้ง หรือประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้ประชาชนผลิตสินค้าให้แก่โรงงาน

๒.๗ ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคก่อนเป็นลำดับแรกแล้วจึงพิจารณาให้การช่วยเหลือประชาชนในด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และการอุตสาหกรรม ตามความเหมาะสมต่อไป

๒.๘ ในการให้ความช่วยเหลือน้ำเพื่อการเกษตร หากประชาชนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในการจัดหาน้ำสำหรับพืชผลการเกษตรที่ได้เพาะปลูกไปแล้วให้ความช่วยเหลือเป็นการเร่งด่วนเพื่อป้องกันมิให้ผลผลิตของประชาชนเกิดความเสียหาย โดยให้พิจารณาปริมาณน้ำต้นทุนที่จะต้องเตรียมไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภค ให้เพียงพอตลอดช่วงฤดูแล้งด้วย

๒.๙ หากเกิดอัคคีภัยหรือไฟป่า โรคระบาด หรือโรคติดต่อ อันสืบเนื่องมาจากภัยแล้ง ให้ดำเนินการตามบทบาทอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

/๓. การดำเนิน...

๓. การดำเนินการหลังเกิดภัย

๓.๑ เร่งสำรวจความเสียหายจากภัยแล้ง ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในด้านต่างๆ เพื่อให้การช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่โดยด่วน หากงบประมาณไม่เพียงพอให้ขอรับการสนับสนุนจากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ/จังหวัด (ก.ช.ภ.อ./ก.ช.ภ.จ.) ตามลำดับ

๓.๒ ประสานงานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ โดยจัดระเบียบและกำหนดพื้นที่การช่วยเหลือตามความจำเป็นเร่งด่วนอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค มิให้เกิดความซ้ำซ้อน

๓.๓ เฝ้าระวังเรื่องสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นการป้องกันโรคระบาดและโรคติดต่อที่อาจเกิดขึ้นได้

๓.๔ กำชับยามท้องถิ่น และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของทางราชการ ประชาชนและผู้ประสบภัย มิให้มีการโจรกรรมและลักขโมย

๓.๕ เร่งฟื้นฟู และส่งเสริมการประกอบอาชีพให้แก่ผู้ประสบภัย โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ภาคหรือพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพและเป็นการป้องกันการอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่เมืองใหญ่

ทั้งนี้ ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยแล้ง ขอให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน สถานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนระเบียบกฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัลลภ พริ้งพงษ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๑๖ โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๖๙๓๑